

Õpetaja tööjuhend

Arenguuskumus ja keskkonna mõistmine

Töölehte võib täita siis, kui tööleht „Raha Eestis“ on täidetud ning sellest on natuke aega möödunud.

Lõiming

Eesti keel - teksti mõistmine, lausete ja küsimuste moodustamine.

Infotehnoloogia/arvutiõpetus - info otsimine internetist.

Karjääriõpe - info otsimise ja kasutamise oskus.

Õpilased kasutavad olemasolevaid teadmisi neid täpsustades ja täiendades. Kinnistub teadmine, et paberraha õige nimetus on pangatäht või rahatäht.

Võimalusel võtke tundi kaasa erinevaid pangatähti, et neilt turvaelemente otsida.

Häälestamine - küsige õpilastelt, mida nad raha kohta teavad. Jagage töölehed. Õpilased loevad väiteid ja vaatavad, kas nende teadmised on õiged.

Õpetaja selgitab tabeli täitmist: loe väiteid ja mõtle, kas nõustud või mitte, ja märgi see tabelisse, kirjutades T (tõene) või V (väär). Seejärel kirjutab õppija lahtrisse „Tean paberraha kohta ...“ mõne fakti, mida ta juba teab, kuid mida pole väidetes. Lahtrisse „Tahaksin teada ...“ kirjutatakse 1- 3 küsimust, mida ta soovib veel raha kohta teada.

Tund jätkub iseseisva tööga.

Väited	(T, V)	Info õpetajale vastuse selgitamiseks Tean paberraha kohta ...	Tahaksin teada
Paberrahad valmistatakse paberist.	V	<i>Paberrahad valmistatakse erilisest puuvillast, sest paber ei pea tihedale kasutamisele kaua vastu.</i>	
Paberrahadel on turvamärgid, et neid ei saaks järgi teha.	T	<i>Rahade võltsimise ja järeltegemise vältimiseks kasutatakse erilisi turvamärke, mida joonistades, trükkides, printerit kasutades vm ei saa jäljendada.</i>	
Iga Euroopa Liidu riik trükib oma paberrahad enda riigi trükikojas.	V	<i>Rahade trükkimine on keeruline ja salajane protsess. Seda valmistakse erinevates Euroopa trükikodades.</i>	
Europangatähed on 1-, 2-, 5-, 10-, 25-, 100-, 200- ja 500- eurosed.	V	<i>Europangatähed on 5-, 10-, 20-, 50-, 100-, 200- ja 500-eurosed. Uusi 500-euroseid alates 2016. aastast juurde ei trükita, kuid neid saab kasutada.</i>	

Kui õpilastel on tabelid täidetud, siis tutvuvad nad töölehe pöördel oleva tekstiga ja kontrollivad, kas nende arvamus väidete kohta on õigustatud. Kasutades erinevaid infoallikaid leiavad õpilased oma küsimustele vastused.

Vaadeldge pangatähti ja tutvuge turvaelementidega. Kui klassis pole võimalik seda teha, siis jääb see iseseisvaks ülesandeks kodus.

Arutlege õpilastega: Kõik riigid soovivad oma raha võltsimise eest kaitsta. Mis juhtub, kui palju valeraha on käibel?

Kasutatud materjal

Euroopa Keskpank <https://www.ecb.europa.eu/> -

Eesti Pank <https://www.eestipank.ee/>

Paberraha ehk pangatähed

Loe väited. Kui arvad, et väide on õige, märgi taha T (tõene), kui vale, märgi V (väär).

Keskmesse tulpa kirjuta, mida sa ise paberrahade kohta tead.

Parempoolsesse tulpa kirjuta kolm küsimust, mida sa sooviksid paberrahade kohta teada.

VÄITED	(T, V)	TEAN PABERRAHA KOHTA ...	TAHAKSIN TEADA ...
Paberrahad valmistatakse paberist.			
Paberrahadel on turvamärgid, et neid ei saaks järgi teha.			
Iga Euroopa Liidu riik trükib oma paberrahad enda riigi trükikojas.			
Europangatähed on 1-, 2-, 5-, 10-, 25-, 100-, 200- ja 500-eurosed.			

Paberraha

Paberraha tekkis siis, kui inimesed andsid oma metallraha hoiustajatele hoida. Inimesele väljastati kirjalik tõend - seda oli kergem ja lihtsam kaasas kanda. Õige nimetus on pangatähed või rahatähed.

Paberraha valmistatakse erilisest puuvillast. See on krobeline ja vastupidav rebimisele ja voltimisele.

Pangatähtede trükkimisel kasutatakse erinevat trükitehnoloogiat, mis aitab paigutada turvaelemente esi- ja tagaküljel kohakuti, tekitada pangatähel sõrmega tuntavad kõrgemad pinnad või trükkida väga väikest, ainult luubiga loetavat mikrokirja. Pärast trükkimist kinnitatakse paberile hologrammimärk või -riba.

Uute 5-, 10- ja 20-euroste turvaelemendid on sarnased:

- lühikesed reljeefsed jooned pangatähe servades;
- smaragdroheline number pangatähe vasakus alumises nurgas;
- Europe kujutisega portreevesimärk;
- Europe kujutisega portreehologramm.

Euroalal ei tooda iga riik kõiki pangatähti, vaid pangatähtede tootmine tellitakse ühiselt. Kasutusel on 5-, 10-, 20-, 50-, 100-, 200- ja 500-eurosed.

500-eurone pangatäht säilitab igavesti oma väärtuse ning jääb seaduslikuks maksevahendiks, millega saab tasuta kaupade ja teenuste eest samamoodi, nagu kõigi teiste europangatähtedega. Eesti riik tellis esimesed europangatähed 2012. aastal. Eesti riigi tähiseks nendel europangatähtedel on D-täht.